



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Diff. 3. Respondetur quibusdam quæstionibus de objecto Logicæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

conveniunt facto esse, debeant convenire ipsi fieri, quod si possunt diversa prædicata convenire, illi fieri, & illi facto esse, poterit dirigi operatio sub formalitate fieri, licet non dirigatur sub formalitate, facti esse.

OBJICITUR VII. Quia si tres Operationes sunt Objectum Logicæ, non salvabitur conditio objecti attributionis, quod est dare unitatem scientiæ: operationes autem non dant hanc unitatem, nam & sunt Ens per accidens, & non nomine singulari exprimuntur.

RESPONDETUR etiam posito, quod operationes sint Ens per accidens, & quod nomine plurali exprimantur ad dandam unitatem scientiæ, sufficit quod conveniant in una ratione scibilitatis, qualis hic est rectificabilitas operationum scientifica, in quantum illa habet rationem objecti attributionis.

INSTABIS. Saltem non possent prædicari de speciebus objecti operationes, nam de syllogismo non potest dici, quod sint operationes rectæ, & tamen objectum attributionis debet prædicari de speciebus objecti.

RESPONDETUR. Sufficere quod objectum attributionis, vel in numero plurali vel singulari prædicari possit de speciebus objecti potest autem dici, quod syllogismus sit operatio recta.

DIFFICULTAS III.

Respondetur quibusdam questionibus de Objecto Logicæ.

QUÆRES I. *Qualiter nam sumpta Rectitudo sit objectum formale Logicæ.* Sumi debet rectitudo in fieri. Ratio, tum quia Logica est habitus practicus, habitus autem practici objectum debet esse factibile vel dirigibile, ut in simili vult Aristot. 6. Eth. c. 2. Tum quia illa & taliter sumpta rectitudo est objectum formale Logicæ, quæ est radix & origo totius amplitudinis Logicæ. Jam autem rectitudo operationum in fieri est talis radix, & origo: Sicut libertas in actu, est, in qua apparet amplitudo libertatis. Et certe sublata rectitudine in fieri, non esset jam ulla rectitudo præterita, præteritum enim sumit ratio præteriti, à præteriti, quod fuit, sublata item rectitudine in fieri, nulla esset rectitudo futura, futurum enim dicitur ratione præsentis ponendi. Ergo rectitudo in fieri, est radix & origo amplitudinis totius, debitæ considerabilitati Logicæ. Tum quia per solam rectitudinem in fieri, salvatur ratio practici in Logica, imò quantumvis nunquam se reflecteret Logica, supra operationes jam factas, posset bene uti præceptis apprehendendi, enuntiandi, argumentandi, consideratque Logica operationes jam factas, sed non nisi propter operationes in fieri.

DICES I. Operationes rectæ, prout abstractunt ab omni tempore, sunt quid universalius,

sunt per modum generis, operationes autem in fieri, sunt, quasi species illius rectitudinis. Ergo illa potius abstracta rectitudo est objectum Logicæ, non enim genus debet revocari ad species, sed species ad genus.

RESPONDETUR. Negando in ratione scibilis Logicæ; hoc est practice, operationes abstractas habere se per modum generis nam habitus practici objectum, assignatur agibile, non abstrahens ab agibili quamvis in aliqua alia consideratione, possit sortiri rationem generis operatio recta.

DICES II. Rectitudo operationum in ultimo instanti ante fieri, vel est objectum Logicæ, vel non est, si non est, Ergo Logica habitualiter sumpta non habet objectum, si est. Ergo Rectitudo est objectum non in fieri, sed ante fieri accepta.

RESPONDETUR. Operationes ante fieri præcedentes immediate, esse objectum Logicæ, immediate post operaturæ; & sicut dum operatur Logica, habet operationes in fieri pro objecto; ita proxime operaturæ, habet operationes pro objecto in proximo fieri, adeoque utrobique operationes in fieri erunt objectum, sed aliter & aliter sumptæ. Per hoc tamen non negatur, quod operationes rectæ jam in facto esse, sint objectum experimentalis scientiæ; licet operationes rectæ in fieri sint finis intrinsecus, adeoque objectum Logicæ formale.

DICES III. Operationes rectæ in fieri ordinantur ad rectas. Ergo rectæ, sunt objectum attributionis.

RESPONDETUR. Ordinari operationes rectas in fieri ad simpliciter rectas, non tanquam ad objectum scibile per se, licet ordinentur tanquam ad aliquid se posterius & effectum.

QUÆRES II. *Quo præstet nomine hanc rationem formalem exprimere.*

ASSERO I. Non bene illam exprimi sub nomine operationum rectarum. Ratio, quia ceteris paribus, si nihil obstat, præstat sub eo nomine assignare objectum habitus practici, quod nomen ex modo significandi, magis exprimat tempus futurum, quam præteritum. Nam & Aristoteles factibile & agibile, non verò factum aut actum assignat pro objecto practico habitui. Et si scientiæ, quæ etiam circa scita actibus reflexis versantur, tamen non scitum sed scibile habent pro objecto, ita & nomine, significante rectitudinem futuram quodammodo, exprimi debet objectum Logicæ.

ASSERO II. Non bene illam exprimi sub nomine Operationum dirigibilium.

RATIO, quia dirigibilitas ex modo significandi, exprimit conditionem tenentem se ex parte operationum, earumque tractabilitatem, & ad præcepta Logica inflexibilitatem designat, ad eum modum, quo sciffibilitas ligni, est conditio tenens se ex parte ligni, dicitque ejus aptitudinem

tudinem ad scindī. Deinde ratio formalis ob-
jecti Logicae, debet significare illud, quod indu-
cit Logica in operationes, non inducit autem
dirigibilitatem, quia cum hæc sit aptitudo ad di-
rigi, præsupponitur in ante, sed potius dirigibi-
litas, est ratio sub Qua huius scientiæ.

ASSERO III. *Commodè exprimi Rationem
formalem objecti Logicae, per Ly Rectificabilitas, ita
ut operationes rectificabiles, sint objectum Lo-
gicae.*

RATIO, quia operationes in fieri sunt ob-
jectum Logicae. Sed operationes rectificabi-
les sunt operationes in fieri. Ergo &c.

QUÆRES III. *An operatio aliqua in communi
abstrahens à prima, secunda & tertia sit Objectum
Logicae.*

ASSERO, quod non.

RATIO. Tum quia, si nihil obstat, assignan-
dum est objectum habitus practici, circa quod
& executive & præceptive versetur Logica. Sed
operationes tres sunt tales, nam executive circa
singularia, versabitur, & præceptive, circa tres
illas operationes, sed circa unamquamque in
communi acceptam. Tum quia si nihil obstat
potius est assignandum objectum Logicae tale,
quod ex modo suæ significationis, ostendat Lo-
gicam non esse speculativam, quod non habet-
ur, si operatio in communi, assignetur pro
objecto Logicae. Tum quia in assignando ob-
jecto Logicae concordanda sunt duo, quod Lo-
gica sit practica, & quod sit scientia: utrumque
hoc concordatur, nam ut salvetur ratio scientiæ,
& unitatis scientiæ, assumitur ratio communis,
jam autem quælibet illarum in suo genere est
una, hoc est, tres operationes. Ostenditur et-
iam ratio practici, particularius ipsas operatio-
nes assignando pro objecto. Quod autem debe-
ant operationes secundum rationem commu-
nem spectari, Ratio est. Quia objectum unius-
cujusque scientiæ, non debet esse simpliciter quid
aggregatum, sed debet uniri in ratione aliqua
una. Unde & Aristot. 1. posteriorum tex. 43.
unam scientiam dicit esse, quæ est circa unum
genus.

QUÆRES IV. *An intellectus ut dirigibilis
Logice in operando, sit objectum Logicae.*

ASSERO. *Intellectum esse objectum Logicae, sed
non esse objectum Attributionis.* Quod sit ob-
jectum. Ratio est, quia causæ objecti, sunt etiam
objectum scientiæ, revocanturque ad objectum
attributionis. Quod autem non sit ita sumptus
intellectus objectum attributionis. Ratio est.
Quia intellectus in tantum esset objectum Lo-
gicae, prout esset dirigibilis in operando, hoc au-
tem significat, ipsas operationes esse hoc ob-
jectum, ut in simili supra dictum. Deinde ob-
jectum Logicae tanquam habitus practici, debet
esse agibile à logica. Intellectus autem non est
agibilis à logica. Denique etiam in aliis habi-
tus, principium effectivum specierum objecti,

non est objectum proximum habitus, sic non est
objectum cytharalandi cythara, sed pulsus aut
sonus artificiosus, objectum futuriæ non est ma-
nus sed calceus, nec saltatoriæ pes, sed saltus.
Quod ulterius in hoc fundatur, quia non est ne-
cesse confundere causam objecti, cum ob-
jecto.

DICES I. Logica dirigit Operationes intel-
lectus in ordine ad perfectionem intellectus. Er-
gò intellectus erit objectum primum.

RESPONDETUR. Quod dirigat illas ad
perfectionem intellectus non merè subjectivam
& receptivam illarum operationum, sed ad per-
fectionem intellectus, prout operativi, quod o-
stendit potius operationes esse hoc objectum.

DICES II. Objectum habitus practici non
debet esse operativum, sed operabile, jam au-
tem intellectus, est potius operativus.

RESPONDETUR. Quod operativum pos-
sit esse in scientia practica, objectum attribum-
tum, licet non attributionis.

DICES III. Subjectum habitus non est ob-
jectum habitus, intellectus autem est subjectum
habitus logici. Ergo non est objectum il-
lius.

RESPONDETUR. Subjectum habitus,
quod est simul tanquam causa objecti confide-
rabilis, potest esse objectum habitus, considera-
tio enim, causarum objecti, spectat ad scientiam,
licet subjectum habitus, acceptum merè pro re-
ceptivo habitus, non sit objectum habitus.

QUÆRES V. *Quodnam tandem sit objectum
Attributionis adequatum Logicae.*

ASSERO esse *Operationes intellectus rectifi-
cabiles*, seu ut vulgò dicitur dirigibiles. Ratio
asserti petenda ex dictis hactenus.

QVÆSTIO III.

De iis quæ non sunt definitiva Logicae.

Sub hoc titulo agemus de iis, quæ non sunt
objectum Logicae, sit

DIFFICULTAS I.

*An Ens rationis sit objectum
Logicae.*

PRÆMITTO I. *Ens rationis, quantum ad præ-
sens, duplex cogitari potest.* Primum Ens ra-
tionis, quod habet tantum esse objectivum in
intellectu, v. g. Hircocervus; secundum Ens
rationis Logicum, estque aliquid sortiens deno-
minationem extrinsecam à Logica, seu secunda
nostra intentio.

PRÆMITTO II. *Quid sit intentio? Quid
secunda Intentio, Quid Denominatio?* Intentio
alia spectat ad voluntatem, alia ad intellectum.
Intentio spectans ad voluntatem est Ordo, Mo-
tus, Progressus, Tendentia voluntatis in ob-
jectum.

† Ecce

jectum.